

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De quattuor virtutibus cardinalibus, sive De formula honestae vitae

Martin <von Braga, Bischof>

[Augsburg], nicht vor 1503

De magnanimitate

[urn:nbn:de:bsz:31-290078](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-290078)

est quod & qualiter ducat vitam suam in bonis fortibus cum transiteria
sunt. Testis est Alanus cum ait. Nunc adest & abest fugitivus gloria
census. Nam prius adveniat. post quasi somnium abit.

De magnanimitate.

Magnanimitas vero que & fortitudo dicitur si
insit animo tuo cum magna fiducia viues. li
ber alacer & intrepidus. Magnam enim hor
minis donum est. non vacillare sed sibi constare & sine
bulis vite intrepide expectare.

Hoc est secundum principale capitulum huius libri Senecae. quod postquam
determinavit magister de prudentia & de officiis & de conditio
nibus eius. seu de proprietatibus. Hic consequenter facit hoc idem
de magnanimitate que etiam fortitudo dicitur. Et hoc diversimode
dicit enim fortitudo quia secundum eam quis fortiter agit. & in nego
ciis suis fortiter se disponit. et eo quod nostra notitia procedit a gene
ralibus ad specialia. iij. Philo. Unde Tullius. iij. Ebi. Fortitu
do est coceptio laboris & periculi cum vilitatis ratione & cum comodo
rum pensatione. Sed magnanimitas dicitur quia magnam enim
habet ad tollerandum ardua & ad aggrediendum terribilia. Sed ibi
Magnam enim &c. Hic Seneca declarat quoddam dictum quod magnam
donum est hominem esse magnanimum. scilicet secundum virtutem. ut dicit. iij. Ebi.
scilicet mori non timedo. Licet enim mors omnium terribilium maximam est
ut dicit Philo. iij. Ebi. Tamen magnanimus timere debet quod mors
est de dono nature ut dicit Seneca in li. de remedio fortune.

Si magnanimus fueris nunquam iudicabis tibi contumeliam
fieri de inimico. dices non nocuit mihi sed animum nocendi
habuit. Et cum illi in prete tua habueris vindictam puta
bis vindicare potuisse. scito enim magnam & honestam geo
niam vindicare esse ignoscere.

Hic Seneca tangit unam speciem fortitudinis seu magnanimitatis quod
patientia dicitur. Et primo ponit doctrinam. secundo subiungit causam
illius. Scito enim &c. Vult ergo quod homo vere fortis non debet repu
rare contumeliam ab inimico sibi illatam. nec vindictam statim appetere
sed sufficit alicui potuisse nocere. quod secundum Boetium inimico parere
est opus pietatis. quod autem parcat dementiam facit. Quia secundum Tullium
primo rethorices. Patientia est honestatis ac vilitatis causa retri
arduarum & terribilium voluntaria ac diuturna oppressio.

**Neminem susurreo appetas. neminem suffodias. palā
aggredere palma. Nec geras cōflicta. nisi prius indixeris
nam fraudes et dolos imbecillum decet habere.**

In ista pte Seneca ponit vnā aliā spēm magnanimitatis q̄ dicit si
ducia seu magnificētia. Et ponit tria documēta. duo negatiua et vnū
affirmatiuū. et postremo subiūgit rōnē p̄dictorū. Primū documē
tū q̄ magnanimus nemis ē dōz decipere seu circūuēire. Suffrator
autē est detractor q̄ in occulto est inimicus. et manifeste amicus.

Scdm documētū est q̄ magnanimus i suo sermone nō debet rima
ri secreta alterius. Juxta illud Carbonis. Alterius dictū vel factū
ne carperis vnq̄. Exēplo sibi. Ne te derideat alter. Testis est saluta
ris p̄cepta cū inq̄t. Nullius in archa nū nec amici crimina p̄des. Nec ea
scrutris que latuisse decet. Tertiū documētū est q̄ magnanimus
in sua victoria manifeste debet apparere non in occulto inimicū ag
gredi. nec debet gerere bella. nisi manifeste indixerit prius inimico
vt se p̄parare possit ad opponēdū et rōnē illius adiūgit. nā ille non
magnanimus est q̄ querit dolos et fraudes cū illa faciūt aliquē im
becillē. que vicia opposita sūt magnanimitati et fortitudini.

**Etis magnanimus si pericula non appetas vt temera
rius. nec formidea vt timidus. nā timidum nū facit ani
mum nisi reprehensibilis vite conscientia.**

Hic Seneca subiūgit aliā spēm magnanimitatis in sine butus ca
pituli que dicit p̄seuerantia. dicens vt in textu. Vn bene agere parum
p̄dest si mens labilis exeat. Ideo Tullius in p̄mo retho. describens
p̄seuerantia sic ait. Perseuerantia est i rōne bñ cōsiderata stabilis p̄pe
tiaz māsto. p̄terea dicit hic Seneca q̄ ille vere magnanimus est
q̄ nō appetit p̄icula sicut temerarius. sed aggredit ea que aggredie
do sunt. q̄ vt ait Tullius libro p̄mo in tusculanis questionibus. Ne
mo se sine magna spe in mortē offert et nō formidet ea q̄ timēda sūt
Rōnē subiūgit. Nā nihil aliud facit mēte timidā nisi p̄seuerantia
viti perabilis vite etc. Itē nota q̄ ille qui vult dici magnanimus
nō debet esse nimis audax nec nimis timidus. s̄ debet sermare mo
dū. q̄ virtus moralis illa cōsistit in medio. vt dicit Phīs. ij. Eth.
In medio consistit virtus. quare etiā dicit Horatius. Est modus in
rebus sūnt certis dēiq̄ finis. Unde etiā maxilla. Omnis virtus
modum modus est pulcherrima virtus.

De cōscientia.